NASKALDIJA

OKERAK ZUZENDUTEN

Atzoko "Naskaldijan", oker batzuk agertu ziran. Eta ain zuzen be. "Maipuruban" ixenpurutzat ebala idatzi geban atalan.

Maipurubg ornidu ixan eben jaupariijen aftian, Ortuzar'taf Imanol zinttauren ixena ez zan agertu, esta jauparijekin batera maipuruban jezarri ziran abeetzale ezagun oneinak be:

Aranzazdi'taf Ingartzi, Efenteria'taf Gorgori ta Urtiolabeitia'taf Amantzi'renak.

Ordez, baña, beste oker au agertu zan:

"Aranzazdi'taf Pantzeska'k maya onetsi eban."

Maya onetsi ixan ebana baña, Belaustegi'taf Pantzeska jauparija ixan zan.

Irakurle zuñak, baña, oker ori sustera, berriala idoroko eutsan, eta oker ofek asikerea nun ixan eban igarí be bai. Onako okerak baña irarkarijari jauzten yakoz, eta ez mendira etabafetan burdijak juan dan burtzañari.

Areri jazo lelkijon okefa, beste au da: burdija frauli ta aspijan artzia. Okef au, irarkaritzarea baño okeragua ixango litzake ¡Bai bein!

¿"S" ALA "Z"?

Ona emen lengo eguneko idazlak euzkel-idazjenizat ilagafi izango dirajakuan bidaldu dauskuzan "s" ta "z" ikiljetzakko eranga:

Es': Valls, setu.
Ez: Donar domesticar.
Eranzi: Agregar adherir, pegar.
Eranzi': Desnudar.
Erazi: Derribar, ordenar.
Erazi': Desgarrar la piel.
Etsi: Apreciar en, desempeñar.
Etzi: Pasado mañana.
Ikusi: Ver.
Ikuzi: Lavar.
Jaso: Elevar, levantar.
Jazo: Acontecer, suceder.

PAXIOTAREN DONOKIJA

Gudalburuban gurendea egunoroko otoirik-otoyenetan eskatuten daben lekaimetxu balum batzubentzat, matxinada au ekarí euskuben gudalburubak, gantzegren geznarijak dira: paxiotaren donokiko gotzonik.

Ludijn bki diran gotzon (?) ofein eginizak ezagutuko ba'lebex, ezagutu, baña, beste gauzarik esango leukela iste dogu.

Sevilla'n gagoz. Eta Queipo'ren gutzonak bixi diran Sevilla'n Queipo baño mala batzuk berago dagozan gudari-agintarijak, uri onetako jatetxe baten batu dira. Emazkijak be, eurakin dagoz.

Sevilla'n, baña, Franco keneralek ajantxe gura dabelako, goiztafak be bixi dira. Eta doistafolk be, Hitler baño mala batzuk berago dagozanak dira, ta Madrid'ko guda-ofetan egunoro jauzten diran doistar gudari gixagazuak baño mala batzuk gorago dagozanak.

Hitler'en "epizialjak", Sevilla'n be, Berlin'en baxen azke jbiiten dira, Berlin'en baxen "fascista" agertu be.

Eta Berlin'en baj-legonan edaten dabe, ta sevillafak jez moskoftu, ta izkanbijak-jkanbij softu be...

Eta ara ta ona aztzen asi dira. Queipo'ren menpeko gudari-agintarijak euren emaztiakin aurkitzen diran jatetxera eldutza alako tokijan esateko egokijak ez diran gudari-ikastolako itz batzuk oguzten.

AGATE DEUNA

Aintzaldu daigun Agate Deuna, biar da, ba, Deun Agate-etxe onetan sorion utsa, betiko euko al-dabe.

Eziko endore aintzaiak daukogu emon da baimena, abesti bidez eskari eitzko zeuei Deun Agatena.

Deun Agate'ri eskari egingda gatoz guztiok batera, sorozki batzen txirusrentzat dei egiñagaz ara.

Ate-aurreko abesti onek buaz zeuon biotzera, maitaro emon ahal'izaitsubena eskaiez guaz aftzera.

Eurkotaf anai erfukafi asko dago premiñaz beterik, euroi laguntzen zatoste danok biotz eta esku zabalik.

Eurko-anaian lagun eneko eraztun geure-deyari, jaungoikoa'ren lagun dayogun eurkotaf biafzuari,

Areioaren menpian dogu Euskadi'n atal andia, jaupa mutilak!, axkatu daigun Euskadi maitagafia.

Aupa zeuko bere, igora biotza! eukotaf emakumia, danok batera gaizkatu daigun asabaen abendia.

Eurko gaztetxu samur kutunak zatoze geure aftera, besten menpetik atera daigun Euskadi danok batera.

Aguf etzeko jaun zintzuori, aguf etzeko andria, eendi gustiaz depatzuegus aenion eta bakia.

BAZILO

Eta Doistafen itz areik, Queipo'ren menpeko gudari-agintarijak mukeftuta jari dabez. Mukeftuta, ta itzetik ortzera guizkiluba atarata Hitler'en gudari-agintarijei daundadoska, ¡A ko gudaketa'rik...! Sei doistaf erail dabez.

Gudaketa au, Queipo'ren menpeko gudari-agintarijak irabazi ixan dabe. Onelk iru ziran. Beraz, bakotxak biña eratsi ebezan. ¡Azafijak dira!

Jazokun ori, berriala edatu da. Eta Hitler'ek Sevilla'n daukan ordezkariaren buru-belarira eidu ixan danian, au berriala zutundu da, ta Queipo'gana ximzendu, jazotako jasokuna Queipo'ri edestuteko.

Eta Queipo'ri estedu dautsa. Edestu, ta españaf gudari-agintarijentzat zigofa eskatu be bai.

Queipo'k bayetz erantzun dautsa, irabazi ixan daben zigofa beriala emongo dautsela.

Eta geroko lagako ba'leu aiztu egingo litzakijoa-ta, Queipo'k beriala epautu daus bere menpeko gudari-agintarijaki. Eta Queipo dan zuzenez erijeztzarako epatu be.

Eta Queipo'ren epaya beriala betetu zan: españaf iru gudari-agintarijak Queipo euren buru nagusijaren berunbilpian jasoi ziran... Eta alan, Hitler'en Asaña bareiu zan. Ofa. of. "Paxiotafen donokija".

EUZKEL-IDAZLIEN JAUPAN

Igaz dan igandian, Bilbao'ko Jon Deunen ertxadonan ixan zan euzkel-idazlien jaupara etofi zan "Kirikiño" aanaren alaiko euzkel-idazle ospetsu bat agurtu geban: "Txapeltxu".

Antxiñako euzkel-idazle au, gaur, Gernika'ko endorig dogu. Eta igandian, Bilbao'ko Jon Deunen ertxadonan euzkel-idazlien jaupea egualá entzun ebanian, endoretzea bertan-bera laga-ta Bilbao'runtz igitu zan.

"Beiu-Mendu" edizkidiak lagundu eutzan. Au be, ba euzkel-idazla dogu, ta "Kirikiño" zanaren aldikua ta oinguia ixan be. Idazlia ta Gernika'ko zifegotzija.

Beraz, endore ta zihegotsi, bijak etofi ziran, "or konpon" Gernika'ri esan da etofi be.

Baña Gernika'k beriala beranganatu ebazan, barkaritan geratuteko be asti barik. Eleizkixuna amatubaz batera juan ziran, Aguf ba.

BESTE BATZUK BE

Beste idade zaf batzuk be ikusi gebazan: "Kirikiño" zanaren aldiko idazlijak.

Onelk, durangafak dira: "Kardantxilo", "Gogofa" ta "Efotari". Eta euroen aftian, "Amagoya" durangaf idazlienia.

Eta onein antzian, ¿zenbat eta zenbat ez ete-ziran egongo...? Igazi dan igandian Jon Deunen ertxadonan batu ziran euzkel-idazlijak askuak jiran-eta, ¿nok gustijak zenbatu...?

Idazlerik geyenak gixa-idazliak ixan ziran. Onelk asko be asko ixan ziran, ba. Idazlemiak ostera, gitxi be gitxi.

"Mañariko" azkafa, beñepein, ez geban ikusi, "Ete" markinaf zokija be ez, esta "Afitokieta" azkafa ta beste idazlemiaj ayo asko be.

Leruok idazten dabezanak ikusi ezaien, baña, ba-zeikjan, areik, Bilbao'n ixatija. Askoren aftian, ¿nok danak ikusbeko...?

GUDA-OSTIAN

Zoritzafeko guda au amaitzen danian, Goikua lagun, beste eleizkixun bat egin biarko da: euzkel-idazle guztijen batasuna ta bata-bestiagannako maitetasuna sortuko dauan eleizkixun afunta. Euzkel-idazlien aftjan benetako maitetasunaren biara bai-da, ba.

Eleizkixunak, ondoren, onturuntzek beria dau Eta oturuntzek, azken-aldeko abesti, itzeikixunak eta abar.

Eta onelk maitetasuna bifarte dala egiten diranjan, ajatzik-ajatzenak egin ei-dabez. Ajatzeik gustijak bai-fecfiztuteko ixan bediz, eta, ez bata-bestia zirikatubez gikaz iduratuten ibiliteko.

Indar ixikija aundijagaz, eta aundija ixikijaz batuten diranian, bijen arte indaf aundija aundijagotuta iminten dabe. Banan dirala bata-bestiari zirika ifarduten ba-dira, baña, altsagu ixan biaf litzakeña, algetutz, arkinduta gauzq aundi bat egiteko gauza ez dala geratuteta da.

Batasun ori egiteko, baña, baldintza bat biaf da: goikuak behiuari, mafeisgunez eskuba juzatutia. Eta bekuak, goikuari, keska txaf barik begiratu, ta atzipetuko daben sumo barik anaiki-detutja.

Indar-bidezko batasuna; indarftuba guaren irizpidia "Jaungoikoburu" dala egiten dan batasuna, indaf baño batasuna ixango litzake. Eta euzkeldunen afteko batasunak indaftsubak ixan biar dau. Goiko Jaunpa'ren bidezko irizpidia gixa-irizpide gustijen ganetik dala egiten dan anai-batasuna.

Guda-ostian, maitetasun gustijak il gura dauzan guda ezeskafi au amaitzen danian Goikua lagun dala egingo dogun eleizkixun eta ondorengo batzarian, orain afteko gure ezpai gustijak betiko lufalduta geratuko dirala uste dogu.

Gudalburu azaldarijak gorotuari esijak edegiteko ekafi eben goroto-guda onen azkena, goroto ta goroto-bide gustijen azkena ixango da, ba. Eta ordez, maitetasunaren berbizkundia.

Gudearen azkena, beriala ikusiko dogu. Eta guda-azkenaz batera, Euzkadi'ta euzkotaf gustijen zorijona etofiko da. Goikua'ren zuzutua onetsija ixan bedi.

BILBAO'KO izparringijak diñuena

"Euzkadi"

"Panoramas fascistas, Demografía y militarismo". Ona emen "I. de O." idazlijak ikusten dauan dazlanaren ixenpurubek.

"Aldi bofildubetan gogai angijak"—diño. Loi aftetik gogai gardenak atarata gura gatxa daña tsaten dau, baña, biafekua.

Gixona gixaftjan bixi ikateko jayua dala diño. Eta gixonari, zuzen jbiliko ba-da, ibili, gixaftjan bixitia biafekua yakaja.

Bakarjan eta ifokin itundu barik bixi dan gixonari, adimena ifundu egiten el-yako, egin be, ta egin biaf dabezan gauzak biaf dan zuzentasunaz egiteko argi barik geratu.

Kistaf jakintzazen asikeren be ofetantxe gendotuten ei-da: "La colectividad se ha hecho para el bien del individuo y no, el individuo para el bien de la colectividad"—ei-diño, ba, kistaf-jakintzaren asikeresk: "Gixaftja notjiaren onerako egiña da, ta ez notjiña gixaftjaren onerako".

Paxiotafak, gudalburu azaldarijak gura dabenaren iruntzija. Paxiotafak, ba notjiña jari gura dabe gixaftjaren gotik, gixafte aundija notik txikijaren menpe jafteko.

Eta paxiotafen asmua ta gurartja be, auxe da: eurak buru diran lateftjetan gixa-ugaritasuna, Baña ez kistaf-irakatsi-bidez azi ta Goikua'ren-tzat ixateko jufeko jaunkoixun biurtu ixan daben Laterija'ren otzein egiteko baño.

Paxiotafen jaunkoixuna, Laterija da, ba. Eta emparauko gixafte gustija, Laterija'ren otseñak.

Paxiotafen laterkera ofen aurka dagozanak, baña, Elexa deuna ta kistaf-bidez gixabidetu dan gixabidia dira. Beraz pexiotafen asmua, asmo deungia da, galbidera eruan gura gafunan asmo ezeskarija.

"Tierra Vasca"

"La segunda fase. No malograremos la victoria". Ixenpuru onejkaz idazten dau lenengo idazlanq.

Paxiotafak euren zabalgunderako ixan dabezan indiurjik aldintzubenak, atseñjan ixan dabezan tindotsak ixan ei-dira, ta euretatik ludi-ziar edatu ixan dabezan gusuf eta egi masteko izpañak.

España'ko Gobernu - kaltes indafik aundijena ixan daben zabalgundia, baña, matxinada-gilkeen erkeldafak batiar-bestian jauki ixan ebenan lafegikerijak ixan ei-ziran.

Astkerako lafegikeri areik ez dabezala aldestuten diño idazljak. Lafegikeri areik geratuteko biar ziran esijak jarteko indaf barik laga ixan eben Efekl-jauriaritzak, ta zer egin eikian, ifauntzen dau gero.

Gabetik gozera txaideratu eben matxinadea bide zala, Efekl-jauñaritza, eskuutsian laga ei-eben; eftzain ez gudari barijk.

Eftzain eta gudari-gañokuak, gudalburu-azaldarijakin lotu ei-ziran, ba.

Eta alan be paxiotafak erkaldafak baña naste geyago sortu ixan ei-dabe, ta eraikketa geyago jaukt be.

Dana dala, baña, Azaña'k Valencia'n itzegin ebanetik, beste era baten aurkitzen ei-gara. Orain eftzañak be bi-ei -doguz bata gudarijak be. Eta bigafen aldi au ixango ei-da gurendea galdu barik axkenerako eruango gatuzan bjdia.

"La Gaceta del Norte"

"Hitler" ixenpurututen dau lenengo zatendako iana. Eta bertan agertuten dabena, Hitler'en itzaldijatxazkua da.

"Izkiubak... Bakotxak gura daben beste egin dagixala, Izkiluz oryjkuteko erabagija aftu ixan daben eftjari eragompenak iminteko eskubidia daukanik ez dago". Efi-bidiak zirala-ta, itz onelk oguzi ei-ebazan bein, Villatuerta'ko endoriak. Diputazinuak eta Laterijak, baña berialq jakiñazo ei-eutsoen endore -gotik eurak aurkitzen zirana.

Hitler'entzat ez ei-dago, ba, ludijan, Alemania baño besterik.

"El Liberal"

"Balance semanal" ixenpurututen dau lenengo merendako idazlana.

Iig au igikunde aundikua ixango dala diño.

Azkenengo astjan jazo dan jazokunik gafantzitsubena, baña, Asturias, Santander eta Euzkadi'k Bilbao'n egin ixan daben batzafa dala agertuten dau.

Batzaf au bide dala, gurendearen azkenera eldukq, dan indafa, soin baten batuta geratu ixan dala diño.

Gurendara garuazan batzaf au ez ei -da azkenengua ixango. Geyago be egingo ei-dira, eurotatik ataraten diran onderenak onurakor-onurakorak dirala-ta.

Santander-aldian paxiotafak, txarto duazala diño, Batez-be euren aftjan. Egun baten paxiotafak euren burunagi autesi eben Molliner koronela, azken -aldian atara ixan dabezan nastiak - ta dirala, autostka erulteko epatu dabela diñosku. Garaittzarik ez ei-dabe ikusten, ba. Eta garaittzarik ez ori ei -da paxiotafak nastauta jari dabezana.

"Euzkadi Roja"

Euzkadi'ko Komunista Alderdijak azkenengos ixan daben batzaf nagosijazaz ikaxten dau.

Eta batzaf aretan aftu ixan ebezan esabegijen agerpenaz, lenengo ingoski oguq betetan dau.

Batzaf nagosi aretan balu ziran ordezkarijak Alderdi-gora-bera gustijak astetfu ebazala, diño, ta ziatz eta ondo, aztertu be egin ebazala.

"¡Viva España libre!" ta "¡Gora Euzkadi azkatuta!", efi , azkatasunaren aufka jagi ixan diran paxiotafen aufka oguzten diran guda-oyuak dirala agertuten dau. Eta oyu bi onejk bide dirala azkatasun - areyuai ezkrantz eragiteko biafekua dag indafa, gustijon afte batutjari, bidezkua deritxo.

"El Noticiero Bilbaino"

Urte onen bigafen ifa, areyuen aldetik etofi diran bost gudarirekin asten dala diño.

Euzko-gudarijen susgaen indafa goraiduten dau. Artillerijak lan edefa egin ixan dabela diño.

Suagalarijak be gere emen, onenfartikuak ei-dagoz. Zuzen eta ondo neufturia botaten et-dabez suaga-berunbilak.

Efi-aldeajen suagak areyuei egiten dautsezan kaltiak ondoen ezagututen dabezanak, euren aldetik onuntza etofiten diran gudarijak ei-dira.

Eurak, ostera, suaga txaf-samarak ei-dabez. Sutautsa ta berunbila be, erdi ortik-emendikuak. Eta au egiztuten dabenak bertatik etofi diran suagalarijak ei-dira, paxiotafen aftjan artiteru ibiltjak.

Paxiotafen aftjan aurkitzen diran gudarijak gudarako gogo barik ei-dagoz. Guda au galdutzat esten ei-dabe.

IRU GORULARIJAK

Ipuña

"Iru neskatila
iru gorulari,
mingañari eragiñez
ardatza erabili"

Egunkijak, ilargijak eta izarak ikusketalj gozuak egiten ebezan aldijan "Usotegi" basetxe zuri-aurijan iru alata, iru neskatil, poz-posik bixi ziran.

Neskatilak Atxiñe, Zuriñe ta Usune ixenakaz ezagutzen ziran; eta irurak gorulari maraizak ziran. Ari zorijaondo ta me egiten, eurak jakorik, erijan ez ingurunn be ezegoala atzo-agurrak abe batez esaten ei-eben.

Gorulari eziminik, neguko gau gustijetan "Etxe-txiki" basetxera juaten ziran: ango lagun-artian aldiko gau-luziak atsegintzai igarotzaten.

Gau ikaztsu atan be "Usotegi"-ko alaba ilrañak, euren eskubetan goru ardatzak ebezalarik bata-bestian atzetik, oinkada txikez "Etxe-txiki" basetxera juan ziran. Eta, bertaratuta berriala, sutondoko bero gozuagaz atsegindute, izki ta mizki kontu-kontari asi ziran.

Lenengo, Atxiñek itz egin eban. Bere itzak baña, neskatil baten aborano egokijak etziranak ziran. Gau ofetan, Atxiñek bepa lotsa-barik itz ikiñez itz-egiten eban. Entzule zoroen barefafi, suburuko laratzua jotsatuteke eran eblian...

Atxiñek jardun iguingarijan ifarduba-bala, ikusikixun bakana ikusi eban. Bixaf-auridun agure bat bere ondoan egoala eaftu eban. Gixon ezezagun mirafari arek, neskatiljaren esanak gustijak idazti andi baten izki baltzez idazten ekin eban. ¡Gauza miragafia...!

Ori ikusiña ¡gorularijaren ikeria...! ¡Ese! Etzen, esku-bijokaz afpegija ondo ezkaiduten ebalarik bere izkera lotsagarijan bat-batez ixijdu zan; barfiketan ez goruetan ekiteko adore barik geratu zan.

Euparau notiñak be, euren lagunari zer jan, eta yakoan oldoztuten jarita, ikeraldi erfimia aftu eben.

—¿Zer jazo yana...? —itandu eutsoen.

—¡Jazoa jazo...!—gorularijak abota -itunez erantzun eban.

Eranzieru ofegaz, lagunak, ixildu egin ziran.

Gerotxuago Zuriñe neskatilak itz-egiten ast zan Bere aboak bafiz, aftazt zofotza bal-itzan, une batetik-bestera suzoko emakumearen gonia, gotik bera, ta magaletik magalera, tamaigarriro ebagi eban.

Ofetan Zuriñe'k be, bere aiztjak lezbixaf-auridun agurla idazti andijan zeoser idazten ikusi eban.

Bera be ikeratu zan; tayu aretako gixonik egundo ifun ezeban ikusi... Eta "¡ondiño olakorik!" didaf zoltz esanikuan, goru-ardatzak esku-ikaraz mupantefera jaurtinda, bigafen gorularijak be, barikatarik ez gorurik geyago ezin ixan eban egin...

Barirokuan, eskaratzeko lagunak, ikaraldi erfimiagoa aftu eben. "Ixen-bako sorgiñen" bat edo, euren aftjan aiñkada-txiles ebiela uste ixan eben...

—¿Zer jazo yana...? ¿Zer ikusi don...? Artega itandu eutsoen.

—Jazoa jazo., gauf bai ta ez atzo... Zuriñek erdi-negarez esan eban.

Ori entzunda bere ondoko neskato totolak esan eban.

—Ori den erantzueria... jazorikua baño be bakanagoa...!

Gero, dangok ixillik...

Andik lasterera, euren bildurak bat-batez ayenatu ziran; eta orduan, aldiko ixilune itzala uratubaz, eskaratzeko notin gustijok (Atxiñe ta Zuriñe ozik) era batez barfiketa ugerijan asi ziran; ez ur ta ez ardau, ez gatz ez berakatz, zoro-zentzunbekuen jardunian ebiliszazan...

Barfiketa ta naste aretan, bixaf auridun aguria Usunek, ikusi eban. Eta irugafen gorularijak, ango notin gustijen esansk, aguriak idazti andijan gordetzan ebazala oaftu eban, ikusirikna, zana zan lex, didaf andiz azaldu eban.

—¡Bixaf zuridun agure miragafi batek gure esan gustijak daruga...!

Esan bildurgafi ofegax, eskaratzeko notin gustijak, zaf eta kaste, bu-ikaraz mutunduta, euren ekzketarantza trimista baxen arin abijau ziran.

Eta, euren atzatik iru gorularijak be, ikusi eben gauza bakana oldoztuten ebelarik "Usotegi" rantza arin arin juan ziran.

Zerua ixafox beterik egoan; eta ego-axlak beso mendijetan "firi-firi" egiten eban bitartian, en zoyan, ilargijak, afpezi asafia agertu eban.

Atan-ofetan, gorularijak, gorantza begiratuta, zeruari, ortzjari adiadi jafi ziran. Eta... antxe zeruaren erdi-aeddian ixaf piluaren aftian, idazti, iluru andija izki-baltzaskaz ikusi eben.

Eta, orduban... Atxiñe'k, Zuriñe'k eta Usune'k, bixaf-auridun agurjaren idazkijan euren esanak begi - zabalez irakufi ebazan...

Esan bakotxaren barenian bafiz, ufengo izkijak egozala, ikara andiz oaftu eben.

Itz ondoondo egin
bestela damutu egin...
Onok dirala, txafak dirala
Jauna'ren begijak ndi-dirala.

MAÑARIKO.

DONOSTI BURU BATZARRA

ALDERDIKIDEATZAZ

Agintz nagusiak beteaz, Donosti -Buru-Batzaf onek jakin arazten du, guda soriu ezkeroz alderdikideteako esituta egon dan bidea iriki duia befiro.

Beraz, izBksaya'n zaudeten donostiaf adizkidiei deitzen diruteqa Jaungoikos eta Lege-Zaña'ren ikufin pean babestuizera. Erdu zaiteste abeftzale izan nai dezuten gustiak.

Laudola'ko ordua: Afaisaldean, iruterdidik-aspijak arte.

España'ko Izparrak-eta

Lenen ta beñena gudea irabaztea dogu, esan dau Largo Caballero'k. Zenbat lasterrago abe.- Madrid'etik lagun asko urten dabe, aginduak betetuaz.-Egazkiña eratsi, Malaga'n.-Paxisten arteko lazkak. Ibarruri komunistearen jarduna.-Paxistak Madrid artu nai eben urre jaube egiteko.-Baña urrea España'n gobernu jatorrak dauka.

LARGO CABALLERO'N ITZALDIA

Valencia.—Atzo, jauristexan España'ko gobernu buruak itzaldija egin eban.

Lateriko erbeste arauzaz ekin eutsan jenengo. Control ariosari buruz jardun eban. Asmo ori, ontzat artu eban lenengotatik gobernuak.

Baña agirijan ipini eban, eskubide osua ebala ikiliuz, ihoren egasoai erantzuteko.

Control ori ontzat artzen dogu, baña baldintza bigar.

Lenengoa. Benetakua bedi. Ihok ez begi eskubideik izan, españar gobernu jator oneri izkiluak kentzeko. Ondo ta legez sortua dauza, eskubide osodun da

España'ra izkiluak bialtzen dabezan erlei eskatu begioe erantzupena, baña ez ezetara be ez emengo gobernuari.

Bigarena. Moruak atzeitartzat etsitzn dogu.

Eta beraz, ofek boluntarijo ekartia be, galazo begio.

Ta azkenez, garaittza itxaropen osoa osua dodala difiotzuet, eta lastef ixan be egingo dala egun ori.

Zalantzaz ebiltzanak be, konturatu dira, gurendea efijarena ixango dana.

Baña, berialekua ixatea komeni yaku.

Ile bete, aste beto, egun bat, kafte egiteko artu lafegi da.

Ni, alderdi bateko gixona naz. Ta neure alderdijan be, neure eritxijak ixan eta aldeztuteko azkatasuna eskatu ot dot.

Baña inki ontara eidu nazanian neure uste asko laga egin bear izan dituf.

Efijaren afiskua ikusi gondoren, neure aburuak nai ganian utzi dodaz.

Asmo bat eta uste bat bakarra gustijok: guda amaitu, guda irabazi. Orixa eskatuten dautset alderdi gustiei.

Gudea irabazi ozik, alpereko litzakez alderdi gustijen azmuak.

Lenengo lana orixe, irabazi, gera ankor au. Ta ofetanako, danok alkartu biaz dogu.

Gaur, Erkal-gobernugri akatsak jarten ekitia, paxista ixatia da.

Guda-ofietan odala ta bixija eskenlaz, zintzo diarduen gizonai, eurengan dogun uste osa, ta abespelua eraikutsi daglegun, ask au dagien lanaz batean, guk bere gura alegin eta ekitaldi bixijak ondoan jarten doguzala.

OVIEDO'KO GUDA OÑETAN

Gijon.—Aide onetan moro bi, infanteriko gudari bi, eta gezoraia bi etofi dira paxistei igesi.

Une eta eunkume batzuk be etofi dira, paxisten indaf-menpetik ankef eginda.

MADRID UTZITUTEN

Madrid.—Ba'dua geldiro geldiro Madrid utziute ori. Orain biaf dan lez eraldu da arazo ori eta gustiak biaftuten dira urtetera. exe baten bafuan bixi diran yente talde ugariak dirala-ta gexorik sortu ezrailen.

Egunero aindatek urteten dabe eta lastef geyagok egin dagien asmoa dago.

IBARURI EMAKUMEA JARDUNEAN

Barcelona.—Jai bat egin zan atzo efi onetako teatro baten. Jente ugari bertaratu zan

Ibaruri'taf Nekane, "Pasionaria", eta Mr. Thorez jaunak iz egin eben.

Ibaruri'k esan ebanez izkiluz ornidua eta beteta dagon efian itxaropen osua eukí biaf da.

Gustiak gudari ixatera biaftu biaf ikerala esan eban, paxista jauntxuak kalletan ibili estaiteean tiruteretara juan barik.

Txalo ugari irabazi ebazan.

EGAZKIN BAT LURERATU

Malaga.—Paxisten egazkin bat efiaren gañian ibili zan atzo.

Egazkin aurkako kañoiak egazkin oren aurka asi. Lastef inguratu ta lufora bota eben.

Mijar'en ingurutan jausi zan eta bere efestuak biltzeko alegiñak egiten diardue.

PAXISTEN ARTEKO ASAÑIAK

Andujar.—Egunetik egunera asafe geyago dira paxisten aftjan. Batzaretan falangotaiak eta efeketiak dira asafe diardueak.

Asafe onelk alde onetan be sortu ziraia esan lei. Atzo gabean Nayakoenjo'ko alkaen pasil ta ikiillarkafen artotz andia entzun zan eta eurlis para-ger.-jausten zan unean entzun be.

ARAGOI'KO GUDA - ONETAN

Osera.—Aipagafirik ez Aragoi'ko guda -oñetan.

Atzo gabian, bederatzirak inguruan tiro -ots aundia egon zan, Ordu batzuk iraun ebazan tirots onek

ARERIOEN JOALDI BAT

Barbastro.—Fuenlabrada inguruan arerioa jo-aldi bat egiten ai-zan, baña efez eta gogof atzeratua ixan zan.

BUJEDA JAUNAREN ITZALDIA

Madrid.—Bujeda. Ogasuntzako idaslari jaunak, itz egin eban atzo. Itzaldi gafantzitzua ixan da. Guda-asikeran baño be ufe geiago dezuko España'k, iñoan, eta toki seguruen ipiñitu euki be. Gustiei an entzun-eraso biaf jakoe. Ufe-pila aundi onegaz paxistak gura dabiengaño gudan ekin gogo. Ufe-mordo onen laguntzak gudazieratik ospistak mi-du datz. Guda azkeran, ufe au Madrid'en egoala jakiñik, uri onen aurka gudaroste gustiak ipiñi ziuzean. Baña alperik. Eta gauza bigalik alperik: Madrid'en egin zirtu leitkezakako eta Madrid'tik ne-ko-ezkero espalako. Baña ezin atzeran. Eurak bai gauza edef gustiak saldu dotuza eta España'ko aberatzasun gustiak oskiratu be, estu be bai.

Gobernuak es-aldikor gauza bat lex zaiudten dau España.

Guda au erka-gobernuak irabaziko dau. Espairik bez. Eta guda ondoren zof gustiak ordaindoko dauz. Militar ziralk bertan bera España itxi ba'dabe efiak zaiudeko dau, eta ufeari ikuturik be ez'tausoegingo.

CATALUNYA'N EZPIAZGOAN

Barcelona.—Izpiargoaa ebiltzan batruk atrapau dira. Onelk geyenok Italí'ko ordezkaritzean batu ta jardusten ziran. Gustiak italiatarak dira.

Emakume bat be deteniduta geratu da. Emakume au agintari baten alabea da ta origaitik italiatar ofei biaf ebezan zertzeladak emongo eutsezala uste da.

Zer ete?

Euren arteko nasteak Sevilla'n

ZER IGAROTEN DA SEVILLA'N?

Sevilla'tik artu diran izparrak difiñocez militar batruk kuarteletara juan ziran oraintsu eta gasolin poto batzuei su emon eutsen atian enduan.

Jazokun onek zer esan ugari sortu dau.